

Wrocław, 4 kwietnia 2023 r.

WK.WR.40.8.2023.447

**Pan
Dariusz Maniak
Burmistrz Miasta i Gminy Syców**

**ul. Mickiewicza 1
56-500 Syców**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) przeprowadziła, w okresie od 24 stycznia do 20 marca 2023 r., kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Miasta i Gminy Syców. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 20 marca 2023 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zamówienia: „Przebudowa części Szkoły Podstawowej nr 3 w Sycowie na potrzeby dwóch oddziałów przedszkolnych” – zamówienie nr ITI.271.08.PN.2020, „Modernizacja wejścia do szkoły – dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz dostawa i montaż windy zewnętrznej” – zamówienie nr ITI.271.18.P.2022 oraz „Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej ze strażnicą OSP” – zamówienie nr ITI.271.20.2022.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miasta i Gminy, którzy przygotowywali materiały do kontroli i udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym na koniec 2021 r. wykazano stan środków na rachunku budżetu jst. w kwocie 15.827.849,77 zł, tymczasem saldo konta 133 „Rachunek budżetu” stanowiło kwotę 15.089.331,34 zł (różnica w kwocie 738.518,43 zł stanowiła saldo konta 135 „Rachunek środków na niewygasające wydatki”, które zostało również wykazane w wierszu „stan środków na rachunku wydatków niewygasających”). Powyższe było niezgodne z przepisami § 22 ust. 1 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.), w myśl których w sprawozdaniach rocznych o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego (Rb-ST) wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych

(w odrębnej pozycji sprawozdania Rb-ST wykazywane są środki zgromadzone na bankowym rachunku niewygasających wydatków).

Dochody budżetowe

Organ podatkowy w niedostateczny sposób dokonywał czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, czym doprowadzono do zaniżenia podatku od nieruchomości podatnika (nr konta podatkowego PN006091/F) w latach 2018-2023 łącznie o 34.823 zł. W wyniku kontroli, Organ podatkowy wznowił postępowania podatkowe do osoby fizycznej.

W wyniku podjętych działań, zostały wydane decyzje ustalające wysokość podatku od nieruchomości za lata 2018-2023, zwiększające wysokość zobowiązania podatkowego o ww. kwotę.

Powyższe było niezgodne z postanowieniami art. 272 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.).

Wydatki budżetowe

Diety pięciu radnych, którzy zostali powołani na podstawie uchwały Rady nr II/08/2018 z 29 listopada 2018 r. do pracy w doraźnej Komisji do spraw opracowania Statutu Miasta i Gminy Syców zostały naliczone w zaniżonych wysokościach, z powodu błędnie przyjętej do obliczenia 1,5 krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów szczególnych zamiast 2,4 krotności kwoty bazowej, zgodnie z uchwałą Rady nr XXXVIII/346/2021 z 25 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości diet radnych Rady Miejskiej. Diety za udział w dwóch posiedzeniach doraźnej komisji do spraw opracowania Statutu Miasta i Gminy Syców zaniżono łącznie o kwotę 416,16 zł (2 x po 208,08 zł). W trakcie kontroli, w dniu 8 marca 2023 r., na konta radnych przekazana została ww kwota.

Natomiast jednemu radnemu zaniżono o kwotę 219 zł dietę za miesiąc marzec 2022 r. (równowartość diety za jedno posiedzenie) pomimo uczestnictwa w posiedzeniach Komisji Rady (podpis na wszystkich listach obecności, tj. na listach z 22 marca 2022 r., z 24 marca 2022 r. oraz z 28 marca 2022 r. - Komisja Infrastruktury oraz z 24 marca 2022 r. i z 28 marca 2022 r. - Komisja Skarg, Wniosków i Petycji). W trakcie kontroli, w dniu 10 marca 2023 r. na konto radnego przekazana została ww. kwota 219 zł.

Zamawiający w związku z zakończeniem realizacji prac budowlanych związanych z przebudową budynku Szkoły Podstawowej nr 3 w Sycowie na potrzeby dwóch oddziałów przedszkolnych, dokonał zwrotu kwoty 13.216,35 zł stanowiącej 70% wniesionego, w formie gotówki, zabezpieczenia należytego wykonania umowy dopiero w dniu 2 listopada 2020 r. zamiast w terminie do 29 września 2020 r. (odbioru końcowego dokonano 31 sierpnia 2020 r.). Opóźnienie wyniosło 34 dni. Dokonując zwrotu przedmiotowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy nie dochowano terminu, wskazanego w art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U z 2018 r. poz. 1986 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.).

Gospodarka mieniem

Operacje dotyczące nabycia przez Gminę Syców nieruchomości gruntowej – działka nr 10 AM 18 obręb Syców, która z mocy prawa stała się własnością Gminy Syców (decyzja Wojewody Dolnośląskiego nr NRŚ-OR.7532.189.2020.ŻM z 11 sierpnia 2020 r.) oraz jej sprzedaży w dniu 6 listopada 2020 r. w trybie bezprzetargowym nie zostały ujęte w księgach rachunkowych. Stanowiło to naruszenie zasad ewidencji środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe”, określonych w załączniku nr 4 do obowiązujących w Urzędzie zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych Zarządzeniem Burmistrza nr 514/2017 z 22 grudnia 2017 r. ze zm. Powyższe świadczy również o nieprzestrzeganiu art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., obecnie Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), w świetle których do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, oraz że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, a za takie księgi się uznaje, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Stanowiło to naruszenie zasad ewidencji środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe”, określonych w załączniku nr 4 do obowiązujących w Urzędzie zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych Zarządzeniem Burmistrza nr 514/2017 z 22 grudnia 2017 r. ze zm.

W przypadku 4 sprzedaży w trybie przetargu nieograniczonego nieruchomości stanowiących działki: nr 706/12 i nr 706/13 obręb Stradomia Wierzchnia, nr 50/23 obręb Wioska oraz nr 20/149 obręb Syców, informacja o wyniku przetargu została podana do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie jej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie na okres co najmniej 7 dni, w dniu przeprowadzonego postępowania przetargowego. Tymczasem stosownie do postanowienia § 12 ust. 1 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 2213), w przypadku niezaskarżenia w wyznaczonym terminie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu albo w razie uznania skargi za niezasadną właściwy organ podaje do publicznej wiadomości, zamieszczając w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego oraz wywieszając w swojej siedzibie, na okres co najmniej 7 dni, informację o wyniku przetargu (...). Skarga rozpatrywana jest przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od daty jej otrzymania (§ 11 ust. 3 rozporządzenia). Termin na wniesienie skargi przez uczestników postępowania przetargowego, stosownie do postanowienia art. 40 ust. 5 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm., obecnie Dz.U. z 2023 r. poz. 344), wynosi 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku przetargu.

W 5 przypadkach sprzedaży w trybie przetargu nieograniczonego nieruchomości stanowiących działki: nr 706/12 i nr 706/13 obręb Stradomia Wierzchnia, nr 50/23 obręb Wioska, nr 50/30 obręb Wioska oraz nr 20/149 obręb Syców w ogłoszeniach o przetargu, Burmistrz określał jeden termin przeprowadzania przetargu, tj. dzień i godzinę dla wszystkich przetargów wskazanych w ogłoszeniu. Taki stan rzeczy skutkowało tym, iż w poszczególnych postępowaniach przetargowych uczestniczyły zarówno podmioty, które wpłaciły wadium i zostały dopuszczone przez komisję przetargową do przetargu konkretnej nieruchomości oraz podmioty nie

będące jego uczestnikami. Zgodnie z § 4 ust.1 powołanego rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości „w przetargu mogą brać udział osoby które, z zastrzeżeniem § 5, wniosą wadium w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o przetargu”. Nie było możliwe również aby członkowie komisji przetargowej (taki sam skład osobowy komisji do wszystkich przetargów) o tej samej godzinie uczestniczyli w kilku przetargach, jak to wynika z protokołów z przeprowadzonych przetargów miało mieć miejsce.

Pomimo, iż ustalona dla dwóch działek nr 706/12 i nr 706/13 obręb Stradomia Wierzchnia cena wywoławcza wynosiła po 549.000 zł (tym samym przekroczyła równowartość 100.000 euro), to wbrew postanowieniom § 6 ust. 1 i 5 powołanego rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, ogłoszenie o przetargu zostało podane do publicznej wiadomości na okres krótszy niż wymagane w tym przypadku co najmniej 2 miesiące przed wyznaczonym terminem przetargu, natomiast wyciąg z ogłoszenia o przetargu nie został zamieszczony co najmniej na 2 miesiące przed wyznaczonym terminem przetargu, w prasie codziennej ogólnokrajowej.

Gmina przeprowadzając sprzedaż bezprzetargową działki nr 90/7 AM 24 obręb Syców o pow. 629 m², za kwotę 40.030,35 zł nie zastosowała trybu przetargowego, powołując się na art. 37 ust. 2 pkt 6 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, w myśl którego nieruchomość może być zbywana w drodze bezprzetargowej, jeśli może poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej część nabyć, jeżeli nie może być zagospodarowana jako odrębna nieruchomość. Tymczasem ww. nieruchomość gminna mogłaby poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległych należących do więcej niż jednego podmiotu, a zainteresowani zakupem mogli być wszyscy właściciele nieruchomości przylegających do przedmiotowej działki (łącznie było ich czterech). Wystąpiły zatem przesłanki zbycia nieruchomości w drodze przetargu, zgodnie z art. 37 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W przypadku sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz najemcy lokalu mieszkalnego położonego w Sycowie ul. Wrocławska 6, Gmina wyznaczając 14 dniowy termin do potwierdzenia przez najemcę chęci nabycia przedmiotowej nieruchomości naruszyła art. 34 ust. 4 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami zgodnie z którym, najemcy lokalu doręcza się zawiadomienie w formie pisemnej o przeznaczeniu nieruchomości do zbycia oraz o przysługującym pierwszeństwie w nabyciu tej nieruchomości, pod warunkiem złożenia wniosków o nabycie w terminie określonym w zawiadomieniu. Termin ten nie może być krótszy niż 21 dni od dnia otrzymania zawiadomienia.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. 869 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1334 ze zm.) i Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 tej ustawy oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach rocznych Rb-ST stanu środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, stosownie do § 20 ust. 1 załącznika nr 37 do rozporządzenia.
2. Dokonywanie czynności sprawdzających złożonych informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych (IN-1) i deklaracji na podatek od nieruchomości (DN-1), mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do postanowień art. 272 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.).
3. Przeprowadzenie w przypadku nieobjętych kontrolą ww. informacji (IN-1) i deklaracji (DN-1) czynności sprawdzających zgodnie z powołanym art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa i poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach (w tym finansowych) przeprowadzonych działań.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) w szczególności w zakresie ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych dotyczących składników aktywów trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” w okresach sprawozdawczych, w których one nastąpiły, w celu rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 20 ust.1 oraz art. 24 ust. 1, 2 ustawy.
5. Przestrzeganie zasad w zakresie naliczania i wypłacania diet radnym z tytułu udziału w sesjach Rady oraz w pracach Komisji Rady, stosownie do postanowień zawartych w obowiązującej w jednostce uchwale Rady nr XXXVIII/346/2021 z 25 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości diet radnych Rady Miejskiej w Sycowie.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), w szczególności w zakresie zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należycie wykonane, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy.

7. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. 2021 r. poz. 2213), w szczególności w zakresie:
- a) ustalania terminu przeprowadzenia więcej niż jednego przetargu na zbycie nieruchomości w danym dniu, w sposób umożliwiający wzięcie udziału w danym przetargu tylko jego uczestnikom, stosownie do § 4 ust.1 rozporządzenia,
 - b) podawania do publicznej wiadomości ogłoszenia o przetargu, w przypadku nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 100 000 euro oraz zamieszczania wyciągu z ogłoszenia o przetargu zgodnie z § 6 ust. 1 i 5 rozporządzenia,
 - c) podawania do publicznej wiadomości informacji o wyniku przetargu poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Urzędu oraz wywieszając w siedzibie Urzędu na okres co najmniej 7 dni w przypadku niezaskarżenia w wyznaczonym terminie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu albo w razie uznania skargi za niezasadną, stosownie do § 12 rozporządzenia.
8. Przestrzeganie ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r. poz. 344), w szczególności w zakresie:
- a) wyznaczania, w pisemnym zawiadomieniu o przeznaczeniu nieruchomości do zbycia oraz o przysługującym najemcy pierwszeństwie w nabyciu tej nieruchomości, co najmniej 21 dniowego terminu do złożenia przez najemcę wniosków o nabycie, stosownie do art. 34 ust. 4 ustawy,
 - b) zbywania nieruchomości w drodze przetargowej, stosownie do zapisów art. 37 ust. 1 ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwie zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Robert Dziergwa
Przewodniczący Rady Miejskiej w Sycowie